

[Arbejds- og Socialministeren.]

Det er jo ikke saa underligt, at mange forskellige Røster lyder, hvor det drejer sig om det store og vanskelige Problem, som det er at skabe fuld Beskæftigelse, ogsaa til dem, der har været langvarigt ledige, og for saa vidt har Forhandlingen her i Dag glædet mig, som jeg synes at kunne spore, at der fra alle Sider er stor Interesse for og ogsaa Vilje til at gøre et Arbejde for, at vi kan finde Vej frem til en Beskæftigelseslov, som vil være i Stand til at gribe ind paa de Omraader og i de Forhold, hvor en Indgriben vil være nødvendig for at opretholde Beskæftigelsen saa nogenlunde i den kommende Tid.

Jeg vil gerne allerførst give den Oplysning, at Beskæftigelsessituationen i Slutningen af Januar 1946 ikke tegnede sig saa mørk, som mange maaske kunde fristes til at tænke sig, naar vi tager i Betragtning de Vanskeligheder, vi staar over for. Vi havde i fjerde Uge af Januar en Arbejdsløshed paa 23,4 pCt. i alt, og selv om denne Arbejdsløshedsprocent ligger lidt over Arbejdsløshedsprocenten i Fjor ved samme Tid, da den var nede paa 20,2 pCt., maa vi jo ikke glemme den Omvæltning, der beskæftigelsesmæssigt er foregaaet derigennem, at de fremmede Terrorister er forsvundet og dermed en Række af de Beskæftigelsesforanstaltninger, de holdt oppe. Hvis man sammenligner Beskæftigelsessituationen, en Arbejdsløshed paa 23,4 pCt. i fjerde Uge af Januar, med den tilsvarende Uge i 1938, 1939 og 1940, vil man se, at Ledigheden i 1938 laa paa 29,6 pCt., i 1939 paa 29,5 pCt. og i 1940 paa 30,4 pCt. Det vil med andre Ord sige, at vi er sluppet lettere og forholdsvis billigere gennem Vinteren, alt taget i Betragtning, end ret mange af os turde have troet i Fjor ved samme Tid.

Dermed være ikke sagt, at vi skal lade Spørgsmaalet ligge hen. Jeg sagde i min Fremsættelsestale, at det gjaldt om at beskæftige ogsaa de langvarigt ledige for paa den Maade at drage dem ind i Produktionen, og det er for at fremme dette Formaals, at det foreliggende Lovforslag er fremsat.

En enkelt Taler, det ærede Medlem Hr. Chr. A. Christiansen, gik stærkt imod den lille Bestemmelse om Omskoling af arbejdsløse, som er indføjet i Lovforslaget. Jeg vil i den Anledning sige til det ærede Medlem, at jeg har saamaend ogsaa for Aar tilbage været en Modstander af Omskoling af arbejdsløse, men jeg haaber, det vil gaa det ærede Medlem, som det er gaaet mig. Da vi under vort Arbejde med Ungdomsarbejdsløsheden stod over for det Tilfælde, at nogle

langvarigt ledige unge Smede, der var Nittere, ikke mere kunde faa Beskæftigelse paa dette Omraade, blev det sagt til os, at hvis vi gennem Teknologisk Institut lod dem faa et lille Kursus, saaledes at de blev uddannet til Svejsere, vilde de have Mulighed for at faa Beskæftigelse, idet man inden for Skibsbygnigen havde forladt den oprindelige Nittemetode og var gaaet over til Svejsemetoden.

Jeg tænker, det vil gaa det ærede Medlem, som det da gik mig, idet jeg ikke tror, at nogen forstandig — hvis praktiske Erfaringer viser Nyttens og Nødvendigheden af at gaa til en Omskoling paa visse Omraader — vil modsætte sig dette. Det er saadanne Forhold, man har tænkt paa ved den lille Bestemmelse om Omskoling. Jeg tror ikke, det ærede Medlem vil være Modstander af en Omskoling paa dette Omraade. Som Erhvervslivet former sig, er der mange Virksomheder, der beskæftiger en enkelt faguddannet Haandværker, Resten er de saakaldte tillærte unge, som kommer ind og i Løbet af en Maaned eller to uddannes til det ganske specielle Arbejde, de sættes til. Hvis en saadan ung Mand staar i denne Virksomhed en 3, 4 eller 5 Aar og Virksomheden kommer i den Situation, at den ikke mere kan beskæftige ham, er han egentlig hjælpeløs, fordi hans Uddannelse er saa ensidig, og netop over for saadanne Mennesker vilde det være et Gode at opretholde Bestemmelser om Omskoling, som der slet ikke er noget ondt i, men som i Virkeligheden er en Hjælp for dem, der er slaaget ud, til atter at finde Vej frem til produktiv Beskæftigelse, og det er det, vi skal stile hen imod alle sammen.

Der har været nævnt en Række andre Spørgsmaal, men jeg tror, at man lettere gennem en Udvalgsdrøftelse kunde komme ind paa dem i Stedet for at bruge Tingets Tid til at drøfte alle disse Enkeltheder.

Den ærede socialdemokratiske Ordfører spurgte, om det var Tanken at lade Bestemmelserne i Arbejdsformidlingsloven helt forsvinde. Jeg haaber det. Men paa den anden Side kan man ikke give noget bindende Løfte, fordi Situationen kan udvikle sig saa kritisk, at der kan blive rejst Krav om at overføre Arbejdskraft til ganske bestemte Omraader. Det er ikke min Tanke for Øjeblikket, at vi skulde gaa til en Forlængelse af denne Lov, men man kan ikke paa Forhaand garantere for, at man aldrig kommer til at benytte sig af Bestemmelser af lignende Art; Forholdene kan tvinge til det.

Til det ærede Medlem Hr. Victor Larsen vil jeg sige, at jeg gerne som Minister gaar